

استقبال در سعدآباد دیدار آیت الله رئیسی و «هیثم بن طارق» سلطان عمان

گفت و گوی «ایران» با دیپلمات پیشین کشورمان در منطقه به بهانه سفر سلطان عمان به تهران

اتحاد طلایی «تهران» و «مسقط» برای خاورمیانه جدید

گفت و گو

به بهانه سفر روز گذشته «هیثم بن طارق»، سلطان عمان به تهران با مصطفی صلح زاده، سفیر پیشین ایران در اردن و کارشناس مسائل منطقه گفت و گو کردیم. رویکرد عمان در روند مناسبات منطقه‌ای که به طور ویژه در نقش میانجیگرانه این کشور پیرامون موضوعات بحرانی تعریف شده در کنار اوجگیری تحولات مسالمت‌آمیز میان ایران و کشورهای منطقه از جمله محورهایی است که در این گفت و گو مورد بررسی قرار گرفته است.

پادشاه عمان روز گذشته در حالی به تهران سفر کرد که موج تازه‌ای از مناسبات ایران و کشورهای عربی در پی توافق بازگشایی رابطه با عربستان به جریان افتاده است. این در حالی است که به نظر می‌رسد عمان به عنوان یکی از هم‌پیمانان نزدیک جمهوری اسلامی در منطقه می‌کوشد نقش میانجیگرانه خود را برای وسعت بخشیدن به دامنه این موج دیپلماتیک و تقویت مناسبات ایرانی - عربی حفظ کند. نظر شما چیست؟

کشور عمان موقعیت ژئوپلیتیک خیلی مهمی در حوزه دریای عمان و خلیج فارس دارد که همین موقعیت هم باعث می‌شود دست به دیپلماسی پرریسک نزنند. اما

مهم‌تر از این موقعیت ژئوپلیتیک، تئوری مذهب آنهاست. عمان پیرو یکی از ۷ مذهب جهان اسلام است و آن اباضیه نام دارد. عمانی‌ها اعم از سلطان قابوس و بسیاری از مردم این کشور، پیرو مذهب اباضیه هستند؛ مذهبی بین شیعه و سنی. خود این مذهب باعث می‌شود که نه عضوی از شافعی، مالکی، حنفی یا حنبلی باشند و نه بخشی از شیعه محسوب شوند. بنابراین قرار دارند. با این دو مقدمه ژئوپلیتیک و مذهبی، می‌خواهم وارد بحث‌های استراتژیک شوم.

دولت عمان معمولاً طی دهه‌های گذشته از خود نقش مهمی برای گذشته است. این کشور در چالش‌های منطقه‌ای تلاش می‌کند که هرگز در یک طرف چالش قرار نگیرد. همین موضع سبب می‌شود که در بسیاری از چالش‌ها تبدیل به میانجی شود. در جنگ ۸ ساله‌ای که رژیم بعث علیه ایران شروع کرد و بعد از آن هم بسیاری از کشورهای منطقه به این رژیم پیوستند و حامی صدام بودند، عمان از اقدام این کشورها علیه ایران پیروی نکرد. برخلاف سایر کشورهای حوزه خلیج فارس که حداقل ۴ میلیارد دلار به دولت صدام در میانه جنگ ایران و عراق کمک کردند، عمان نه تنها کمک نکرد بلکه تمام تلاش خود را مبدول داشت که رابطه دو طرفه خود را با ایران و عراق به حالت میانجی و دوستی دو طرف حفظ کند. همین‌طور در اتفاقات دیگر چنین

نقشی را از خود نشان داد. این در حالی است که طی دهه‌های گذشته که ایران بارها با عربستان درگیر چالش‌هایی شد از جمله در ماجرای حجاج که در دو مقطع زمانی مختلف رخ داد، دعوا بر سر سفارت، اختلاف بر سر قیمت نفت و... عمانی‌ها همواره تلاش کردند تا در یک طرف چالش قرار نگرفته و بتوانند آن را حل و فصل کنند. آنها همین موضع را در خصوص جنگ یمن هم داشته‌اند. در زمانی که عربستان به همراه امارات و تعداد دیگری از کشورها به یمن حمله کردند، عمان حالت میانجی داشت و سعی کرد که نه طرف یمن را بگیرد و نه به سوی عربستان گرایش پیدا کند. همچنین نباید فراموش کرد که عمانی‌ها در جریان چالشی که بین قطر از یک سو و عربستان و امارات و بحرین از سوی دیگر شکل گرفت، وارد این چالش نشدند و تلاش کردند که هم با قطر رابطه خود را حفظ کنند و هم با طرف‌های درگیر دوستی خود را ادامه دهند. نمونه دیگری از تصمیم‌گیری عمانی‌ها، در چالشی بود که در حمله صدام به کویت ایجاد شد. عمان در آنجا هم یک طرف چالش را نگرفت و تلاش کرد تا با هر دو طرف رابطه خود را محفوظ نگه دارد.

این نقش را می‌توان برای عمان در رابطه با موضوع سوریه نیز قائل شد؟ یا توجه به اینکه ترمیم رابطه ایران و عربستان سبب

شد کشورهای عربی به سوریه به عنوان متحد راهبردی جمهوری اسلامی در منطقه چراغ سبز نشان دهند و پس از مدت‌ها دمشق را به جمع کشورهای عضو اتحادیه عرب دعوت کنند.

در درون اتحادیه عرب تقریباً یک اجماع علیه سوریه شکل گرفته است. با آغاز بحران در سوریه اتحادیه عرب به عنوان یک طرف اصلی در مقابل سوریه ایستاد. در یک طرف این تقابلی که از سال ۲۰۱۱ شروع شد، عربستان، قطر و امارات و بیرون از این اتحادیه، ترکیه قرار داشتند اما هیچ‌گاه عمان به آنها نیپیوست. زمانی که اتحادیه عرب تصمیم گرفت رابطه خود را با سوریه قطع کرده و سفیر این کشور را هم از کشورهای عضو اتحادیه اخراج کند، عمان این کار را نکرد. تقریباً یکی از کشورهای استثنایی در اتحادیه عرب بود که وارد این بازی نشد و رابطه خود را با سوریه حفظ کرد. در مثال‌های قبلی، تنها دو یا سه و نهایتاً چهار کشور از اتحادیه عرب درگیر بودند اما اینجا کل اتحادیه مصوبه داشت. در حالی که در گذشته این اتحادیه چنین مصوبه‌ای نداشته است. اینکه در مقابل مصوبه اتحادیه عرب، کشور عمان ایستاد، ارزش بسیار فوق‌العاده‌ای در منطقه داشت.

این چالش‌هایی بود که در منطقه و خصوصاً جهان عرب وجود داشت و عمان چهره خود را نگه داشت که مبادا درگیر این تنش‌ها شود.

عمان در رابطه با موضوعات مورد بحران میان جمهوری اسلامی با جهان عرب هم این نقش را برای خود متصور بود و تلاش‌های متمرثی هم انجام داد. به نظر می‌رسد این میانداری همچنان ادامه دارد.

بله؛ عمان بارها در چالش‌های دو جانبه ایران و آمریکا، آزادی و مبادله زندانیان و بازگرداندن پول‌های بلوکه شده ایران به کشور، اقدامات اثرگذاری انجام داد. عمان سعی داشت که اختلافات را ساماندهی کند تا ایران به حق خود برسد و طرف مقابل هم به نوعی به امتیازاتی دست پیدا کند. مثلاً آزادی جاسوسان آمریکایی و اروپایی از ایران از جمله همین موارد است. همچنین پایه‌گذاری مذاکراتی که به توافق هسته‌ای انجامید هم با عمان بود.

هرچند دولت پیشین توانست در این رابطه چنان‌که باید امتیاز کسب کند و ضمن اینکه از ظرفیت تعاملات منطقه‌ای با کشورهای مهم هم غافل ماند و همه توجه خود را معطوف مذاکرات هسته‌ای کرد که در این مسیر هم متأسفانه شکست خورد.

مناسبات ایران و کشورهای عربی در مدار پیشرفت است. این وضعیت پیشرونده برای آینده رابطه تهران و قاهره نیز قابل پیش‌بینی است؟

دولت آقای رئیسی دیپلماسی منطقه‌ای فعال و سازنده‌ای را در منطقه در پیش گرفته است. این رویکرد به متحدان منطقه‌ای نزدیکش همچون عمان این فرصت را داده تا برای ترمیم رابطه ایران و مصر نیز که سال‌هاست متوقف مانده، تلاش کنند. ۴۴ سال از قطع روابط ایران و مصر می‌گذرد. مصری‌ها پیش از این در مورد رابطه با ایران مواضع غیرمنطقی اتخاذ می‌کردند و به نظرمی‌آید که اکنون با الگویی که دولت سیزدهم در سیاست خارجی منطقه‌ای خود در پیش گرفته، تغییر موضع داده‌اند. در سفرچاری سلطان عمان هم انتظار می‌رود در این رابطه مذاکرات سازنده‌ای صورت گیرد.

شما به نقش پیشین عمان در رابطه با مذاکرات هسته‌ای اشاره کردید. آیا موضوع مذاکرات رفع تحریم‌ها می‌تواند یکی از محورهای رایزنی‌های سفر «هیثم بن طارق» در سفر به تهران باشد؟

بله. در حال حاضر عمانی‌ها به دنبال پیاده‌سازی چند پروژه بزرگ هستند؛ از سرگیری روابط ایران و مصر، بهبود روابط ایران و غرب اعم از آمریکا و اروپا و در نهایت حل پرونده هسته‌ای. بارها و بارها هرگاه که مذاکرات هسته‌ای به مشکلی بر می‌خورد، عمانی‌ها تلاش می‌کنند که قدمی برای حل آن بردارند. الان هم که مذاکرات در بن بست قرار گرفته است و امریکایی‌ها و اروپایی‌ها حاضر نیستند حقوق هسته‌ای ایران را به رسمیت بشناسند، عمانی‌ها به برآیند جدیدی رسیده و تلاش می‌کنند این مشکل را هم با نقش میانجیگرانه خود حل کنند.

در مجموع با توجه به وضعیت کنونی مناسبات منطقه‌ای، چه چشم‌اندازی را برای آینده منطقه و مناسبات ایرانی-عربی ذیل نام‌های آمریکا در رفتار مداخله جویانه منطقه‌ای‌اش پیش‌بینی می‌کنید؟

با توجه به تحولاتی که در مناسبات منطقه‌ای رخ داده است، چالش‌های منطقه هم به تدریج رو به کاهش است. از منطقه غرب آسیا طی دهه گذشته به عنوان بحرانی‌ترین منطقه جهان یاد می‌شد که جنگ‌های متعدد و بحران‌های تروریستی زیادی را به خود دید. رویکردی که جمهوری اسلامی بویژه پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم در اجرای سیاست همسایگی و منطقه‌ای خود در پیش گرفت، درجه تازه‌ای را به روی خاورمیانه گشوده است. پایان صف بندی‌های موهوم عربی در مقابل جمهوری اسلامی و پایان بحران سوریه و بازگشت این کشور به اتحادیه عرب نمونه‌هایی از کاهش تنش‌ها است. مهمترین آن را شاید بتوان از سرگیری رابطه ایران و عربستان دانست. همچنین بحران قطر با کشورهای حوزه خلیج فارس، پایان یافته و بحران یمن رو به کاهش است و احتمالاً آتش بس فعلی به قرارداد صلح منتهی می‌شود.

دیگه چه خبر؟

معضل هیرمند، میراث خیانت پهلوی‌ها به ایران

«خبر اول اینکه، با مطرح شدن دوباره مسأله قناره ایران از رودخانه هیرمند، بار دیگر خیانت رژیم پهلوی به مردم سیستان و بلوچستان مورد بررسی محافل تاریخی قرار گرفت. مصطفی سلیمی‌نمین مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران، در گفت‌وگویی با ایرنا فرایند شکل‌گیری این معضل را میراث خیانت پهلوی اول و دوم به ایران برشمرد و گفت: نخستین خیانت در این قصبه متوجه رضاخان است که برای تأمین اهداف انگلیسی‌ها در قرارداد نام دشت نامید را به افغانستان واگذار کرد. سلیمی‌نمین اضافه کرد: در دوران پهلوی دوم، خیانت دیگری شد و این بار با هدایت امریکایی‌ها، پهلوی‌ها برای تقویت دولت ظاهرشاه امتیازاتی به افغانستان دادند که این بار سال ۵۱ هویدا با دستور محمدرضاشاه پای کار آمد. هیرمند را به ۱۴ درصد کاهش می‌داد. وی به خاطرات اسدالله غلم درباره این قرارداد اشاره کرد که در آن، وزیر وقت دربار، به صورت غیرمستقیم، شخص شاه را به دلیل امضای این قرارداد، به خیانت به ایران متهم کرده است.

دو هزار تومان دیگر با عراقچی؟

«خبر دیگر اینکه، در گرماگرم اخبار مثبت دیپلماسی منطقه‌ای، همزمان با سفر پادشاه عمان به ایران و گمانه‌زنی‌های درباره ابعاد این سفر، رسانه‌های حامی دولت روحانی بار دیگر تلاش کردند تا از قافله عقب نمانند! این جریان رسانه‌ای با خبرسازی پیرامون همراهی عباس عراقچی با کمال خرازی (رئیس شورای راهبردی روابط خارجی) در سفر به قطر برای شرکت در یک کنفرانس کوشید تا این رخداد را به ماجرای توافق احتمالی ارتباط دهد و از این حیث بار دیگر تعبیر حسن روحانی درباره عراقچی را بازگو کند. روحانی پیش از این گفته بود: «دیدید که تا اسم عباس عراقچی آمد از قیمت دلار دو هزار تومان کم شد!» این درحالی است که هشت سال کره زدن بازار به مذاکرات و رکورد ۱۰ برابر شدن قیمت دلار از کارنامه دولت قبل بود.

بی‌انصافی یک نماینده و استقبال رسانه‌های معاند

«دست آخر اینکه، اظهارات معین‌الدین سعیدی نماینده مردم چابهار که به تخریب دستاوردهای سیاست خارجی منجر شد، مورد سوءاستفاده بیگانگان قرار گرفت. سعیدی ضمن بستن چشم خود بر تکاپوی دولت برای بهبود وضع سیستان و بلوچستان، با یک مقایسه اشتباه، دستاوردهای سفر اخیر هیأت عالی‌رتبه ایران به اندونزی را زیر سؤال برد. وی با اشاره به کمبود نسبی امکانات درمانی در سیستان و بلوچستان، برنامه صادرات تجهیزات پزشکی و تجهیز چند بیمارستان در اندونزی که از سوی بخش خصوصی انجام می‌شود، را تخطئه نمود و دوگانه غلطی را مطرح کرد. طرح این دوگانه غیرواقع‌بینانه از ضدانقلاب از جمله BBC مواجه شد و نشان می‌دهد که این نماینده، انصاف را در مقابل واقعیتی به نام تلاش‌های دولت برای توسعه سیستان و بلوچستان رعایت نکرده است.

در مقاله‌ای از سوی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره) مطرح شد

ادامه جنگ، پیشنهاد اصلی و قاطع آیت‌الله منتظری بود

پایگاه اطلاع‌رسانی جماران وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره) با انتشار مقاله‌ای همراز با اسنادی تاریخی از نامه قائم مقام وقت رهبری به امام (ره) درباره وقایع دوران دفاع مقدس، به شرح خلاف‌گویی آیت‌الله منتظری در خاطراتش از سال‌های جنگ تحمیلی اشاره کرد.

واقعیت پیشنهاد آیت‌الله منتظری چه بود؟

جماران در ادامه این مقاله که به قلم حمید انصاری قائم مقام مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) نگاشته شده، تصریح می‌کند که این ادعای وی به استناد مطلبی که در بخشی از نامه ۵ صفحه‌ای او به امام (ره) آمده است، نادرست بوده و خلاف واقع است. در این مقاله در خصوص نامه آیت‌الله منتظری عنوان می‌شود که تاریخ نگارش این نامه ۱۱ اسفند ۱۳۶۱ است و قائم مقام وقت رهبری نه تنها بعد از فتح خرمشهر مخالف ادامه جنگ نبوده است بلکه در بند دوم پیشنهادهایش در این نامه (که ۹ ماه بعد از فتح خرمشهر نوشته شده است) به وضوح ضمن انتقاد از مسئولین جنگ بخاطر دست زدن به عملیات‌های

دادم که هرکاری می‌خواهید بکنید حالا وقتش نیست و حمله کردن به عراق درست است». (کتاب خاطرات آیت‌الله منتظری صفحه ۵۸۹)

در متن نامه آیت‌الله حسینعلی منتظری خطاب به حضرت امام (ره) آمده است: «... من پیشنهاد می‌کردم که فی‌التأخیر آفات، و هر ساعت تأخیر به ضرر ما و نفع صدام است؛ اینکه که ارتش عراق از ایران اخراج شده و شکست خورده و روحیه خود را از دست داده‌اند وقت حمله است هرچه زودتر نیروهای سپاه و ارتش را جمع آوری و یک حمله بزرگ را آغاز کنید و از فکر بصره و عماره و امثال اینها بیرون روید فرماً بصره و عماره را هم گرفتید - عراق منهای بصره و عماره هم متصور است - آنچه موجب شکست حزب بعث است حرکت به طرف بغداد است نفس نزدیک شدن به بغداد روحیه آنها را ضعیف و مواج‌ها

آگهی اصلاحی شرکت تأمین سرمایه خلیج فارس (سهامی عام)

ثبت شده به شماره ۵۹۲۳۶۵ و شناسه ملی ۱۴۰۱۰۸۳۶۲۸۱

پیرایه پذیره‌نویسی سهام ناشی از افزایش سرمایه از مبلغ ۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال منتشره در روزنامه

ایران شماره ۸۱۹۴ مورخ ۰۶/۰۳/۱۴۰۲، مقام دعوت‌کننده و متقاضی انتشار

آگهی فوق‌الذکر هیأت‌مدیره شرکت تأمین سرمایه خلیج فارس (سهامی عام)

می‌باشد که بدین وسیله اصلاح می‌گردد.

هیأت‌مدیره شرکت تأمین سرمایه خلیج فارس (سهامی عام)